

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

การจัดการในกระบวนการผลิตข้าวของเกษตรกรในตำบลหนองตาว

อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

**Rice Manufacturing Process Management of Agriculturists in Nong Ta Ngu
Sub-District, Banphot Phisai District, Nakhon Sawan Province**

วัชรินทร์ นิลารัตน์ (watcharin Nilarat) * สัจจา บรรจงศิริ (Sujja Banchongsiri) **

บำเพ็ญ เขียวหวาน (Bumpen Keowan) ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพทั่วไปของเกษตรกรที่ผลิตข้าวในตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ (2) การจัดการในกระบวนการผลิตข้าวของเกษตรกรในตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ (3) ปัญหา อุปสรรค ในกระบวนการผลิตข้าวของเกษตรกรในตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

ประชากรที่ศึกษาคือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในตำบลหนองตาว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ในระหว่างปีการผลิต 2554 – 2555 จำนวน 13 หมู่บ้าน 1,831 ครัวเรือน สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ หมู่บ้านละ 4 ครัวเรือน ได้กลุ่มตัวอย่าง 52 ครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้วิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การจัดกลุ่ม การวิเคราะห์องค์ประกอบ

ผลการวิจัย พบว่า (1) เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 45.7 ปี จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีจำนวนแรงงานเฉลี่ย 2 คน พื้นที่ถือครองของตนเองเฉลี่ย 37.8 ไร่ สภาพพื้นที่นาเป็นนาลุ่ม ชนิดดินเป็นดินเหนียวปนดินทราย ทำนาโดยอาศัยน้ำชลประทาน เกษตรกรส่วนใหญ่เผาตอซัง จำนวนครั้งในการทำนา 2 ครั้งต่อปี ผลผลิตข้าวเฉลี่ย 656.8 กิโลกรัมต่อไร่ (ความชื้น 24-28%) ใช้เงินทุนของตนเองและกู้ยืม เครื่องจักรในครอบครองคือ รถไถ 2 ล้อเดินตาม (2) กระบวนการผลิต เกษตรกรนิยมปลูกข้าวพันธุ์ปทุมธานี 80 (กข 31) ปลูกข้าวโดยวิธีหว่านนํ้าตม ใช้เมล็ดพันธุ์ของตนเอง อัตราเมล็ดพันธุ์ 30 กิโลกรัมต่อไร่ ใส่ปุ๋ย 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 ใช้ปุ๋ยสูตร 16-20-0 (นาดินเหนียว) ปุ๋ยสูตร 16-16-8 (นาดินทราย) ร่วมกับปุ๋ยสูตร 46-0-0 หลังหว่าน 25-30 วัน อัตรา 25-30 กิโลกรัมต่อไร่ ครั้งที่ 2 ใช้ปุ๋ยสูตร 46-0-0 ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์อัตรา 25-30 กิโลกรัม/ไร่ อายุข้าว 50 - 60 วัน (3) ปัญหาการจัดการในกระบวนการผลิตข้าวของเกษตรกร ที่พบปัญหาระดับมากและมากที่สุด คือปัญหาด้านปัจจัยการผลิต ปัญหาด้านการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่รัฐไม่ครอบคลุมและทั่วถึง ปัญหาภัยธรรมชาติ และปัญหาด้านการตลาด

คำสำคัญ: การจัดการการผลิตข้าว ตำบลหนองตาว

*นักศึกษาลัทธิสุตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช nongtangu123@hotmail.com

**รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
moo018683627@hotmail.com

***รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช Bumpen Keo
e stou.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The objectives of this research were to study: (1) general conditions of agriculturists growing rice in Nong Ta Ngu sub-district, Banpot Pisai district, Nakhon Sawan. (2) rice manufacturing management process of agriculturists in Nong Ta Ngu sub-district, Banpot Pisai district, Nakhon Sawan. (3) problems rice manufacturing management process of agriculturists in Nong Ta Ngu sub-district, Banpot Pisai district, Nakhon Sawan.

The population was the agriculturists growing rice in Nong Ta Ngu sub-district, Banpot Pisai district, Nakhon Sawan in manufacturing year 2011-2012, total 13 villages, total 1831 households, random sampling 4 households per village. the sample was 52 households, Data was collected through interviews for quantitative data analysis, percentage, and means, the factor analysis grouping for the qualitative data.

The result of study found that (1) Most agriculturists giving information were female, 45.7 years of average age, primary school level, 2 persons of average workforce, average 37.8 rai of holding own land, the condition of farmlands were Na Lum (the farm that water confined for a long time) with clay and sandy soils, farming by irrigation. Most agriculturists burned dead plants, made farm twice a year, average rice products 656.8 kg/rai (humidity 24-28%), spent own money and loaned the engines in possession, 2- wheel tractors with along walk. (2) Most agriculturists grew Pathum Thani 80 (Gor. Khor.31) Rice, growing rice by putting Nam Tom using own seeds, rate 30 kg/rai for manufacturing, put fertilizers twice, one used 16-20-0 formula (clay farm), or 16-16-8 (sandy soil farm) with 46-0-0, after 25-30 days, ratio 25-30 kg/rai, the other used formula 46-0-0 with organic fertilizer 25-30 kg/rai at tillering phase, rice 50-60 days old. (3) The problems of rice manufacturing management were found much and most levels were the factor of manufacturing, the uncovering support from government officials, natural disasters, and marketing problems.

Keyword: rice manufacturing management in Nong Ta Ngu sub- distric